

Krimea Scout Adventure 2009

„Ar motociklu katrs metrs, katrs kilometrs ir tavējais. Visas smakas, vienalga - sūdu smaka vai jūras aromāts - nonāk tieši degunā. Tu izbaudi un redzi katru neapprakstāmi skaistās Ukrainas posmu.”

Uz motocikla izbrauc cauri Krimas gadalaikiem

4x4travelclub biedrs Jānis Šalms Krimas iekarošanu uz divriteņu pavēlnieka motocikla salīdzina ar došanos pret straumi. Viņš atzīst - šajā gribasspēka pārbaudē izbaudījis ne tikai *kaifu*, bet arī cilvēcīgas bailes. Šī gada oktobrī, laikā, kad Latvijā lapas jau pametušas koku galotnes un kļūst vēss, viņš devās ceļā uz Ukrainu un piedzīvoja gan sniega kupenas, gan rakšanos cauri tuksnesim, gan braukšanu pa izžuvušas jūras gultni un sarežģītu serpentīnu klintīs. Viņš atklāj dažas būtiskākās un emocionālākās pieturzīmes par neparasto ceļojumu, kas viņu noteikti ierindojis ekstrēmo piedzīvojumu meklētāju sarakstā. Katrā ziņā par vienu no neparastu maršrutu pārvarēšanas celmlaužiem gan viņu var nosaukt. Sava stāsta noslēgumā Jānis tomēr atzīsies – kad esi tik tālu prom no mājām, emocijas ir ļoti spēcīgas. Saproti, cik daudz tev nozīmē mājās palikušie mīļie cilvēki, cik ļoti vēlies doties mājās, lai viņus samīļotu.

Katrs metrs – Tavējais!

Aptuveni 5500 km garo maršrutu, kuru Jānis BMW motocikla sedlos kopā ar Rolandu pieveica 12 dienās, izstrādāja un plānoja [Adventurer.lv](http://www.adventurer.lv) idejas autors un moto piedzīvojumu *fanāts* Mārtiņš Gailis. Tomēr abi ceļotāji atbilstoši tā brīža izjūtām un vēlmēm klātienē ieviesa maršrutā arī savas korekcijas.

Jānis gan būtu gatavs noņemt cepuri tā cilvēka priekšā, kurš šādā braucienā bezbailīgi dotos iepriekš nesagatavojies, nezinot, ko nozīmē *mazceļš* vai *bezceļš*, neizbaudījis dubļus vai smiltis.. Jautāts, kas noteikti jāņem līdzi, Jānis nešauboties saka - „pirmais un galvenais, ko paņemu līdzi, ir zobubirste! Bet kopumā jau zināju, kas jāliek kastē – instrumenti, rezerves daļas, eļļa un tamlīdzīgi. Sapulcē katrā ziņā visu izrunājām un saplānojām. Šādam ceļojumam rūpīgi jāgatavojas.”

Lai gan Krimas pussalā viņš bijis vairākkārt, lēmumu par atgriešanos mežonīgi skaistajā apvidū pieņēma nešauboties, turklāt skaidri zinot – šoreiz ar moci. „Tagad tiešām zinu, ka ar autobusu vairs neceļošu. Ar motociklu katrs metrs, katrs kilometrs ir tavējais. Visas smakas, vienalga - sūdu smaka vai jūras aromāts - nonāk tieši degunā. Tu izbaudi un redzi katru neapprakstāmi skaistās Ukrainas posmu, bet pārvietojoties uz četriem riteņiem atceries tikai ceļu, benzīntankus un sviestmaizi ēšanu,” pārliecināts Jānis.

Jābrauc tikai pa *mazceļiem*

Frāzi „braucām visu laiku, neapstājoties” Jānis bieži piemin, ik pa laikam nosaucot simtiem pieveikto kilometru. Protams, šādos ceļojumos būtu grēks neuzstādīt arī savus personīgos rekordus, kas abiem par *jocīgiem* nosauktajiem puisīem brauciena laikā izdevās vairākkārt. Bet pirmajā dienā, šķērsojot Poliju, viņi to vēl nezināja. „Braucot cauri Polijai nepārtraukti lija. Tā kā aizkavējāmies, braucām neapstājoties līdz pat tumsai. Ceļojuma uzstādījums bija - pārsvarā braukt tikai pa mazajiem un meža ceļiem. Tāpēc, iebraucot Polijā, uzreiz nogriezāmies no lielā ceļa un tālāk braucām pa visai sliktas kvalitātes - meža ceļu. Patiesībā katru dienu vidēji nobraucām aptuveni 500 līdz 600 kilometrus.”

„Apstājāmies Belastokā slapji, izmirkuši un noguruši. Viesnīcu izdevās atrast ļoti labu -4 zvaigznes, 40 eiro diviem cilvēkiem. Laiku gan īpaši neplānojām - orientējāmies pēc brokastu laika, kas bija pulksten 7 no rīta. Rītī tajā laikā jau bija tumši un tas aprūtināja braukšanu,” skaidro Jānis.

„Otrajā dienā, braucot pa meža ceļu, viņi nokļuva līdz Ukrainas robežai. Jānis atzīst savus kļūdainos stereotipus par Poliju, jo ceļojums ir mainījies viņa attieksmi pret šo salīdzinoši lielo valsti. „Nezinu, kāpēc man likās, ka Polija ir necila zeme. Konstatēju, ka patiesībā šeit dzīvo ļoti strādīga un čakla tauta. To izjutu arī kā ceļotājs. Ļoti labi, sakārtoti ceļi,

visi mazie ceļi kolosāli asfaltēti. Tu brauc bez nevienas fūres, bez stresa. Ciematos ātruma ierobežojums tik liels, lai neuzbrauktu kādam virsū. Vari pārvietoties ar 70 km stundā nevis obligāti ar 50 km stundā. Jābrauc tā, lai vari reāli apstāties.

Tāpat Polijā visur redzi mazas un lielas rūpnīcas. Viņi ražo praktiski visu – celtniecības materiālus, traktoru piekabes. Poļi sev saražo visu nepieciešamo, pretstatā Ukrainai, kurā darba spēks ir daudz lētāks, bet brauc un pērk Polijā saražotās lietas,” skaidro ceļotājs.

Ar vietējiem iedzīvotājiem puisi maz komunicējuši. Ar poļiem pārmijuši dažus vārdus pie pašas Ukrainas robežas. Jānis stāsta, ka „piestājām pie robežas, kas atrodas pretī Čelmai. Šī ir tūristu robeža, kas reāli sāks darboties tikai 2012.gadā. Mēs pie tās piebraucām pulksten astoņos vakarā, abiem sarkani deguni un 600 km aiz muguras. Braucām gar Baltkrievijas robežu, bet neviens robežsargs neskrēja pakaļ. Tad arī beidzot nokļuvām līdz pārbrauktuvei, kas līdzinās pārceltuvei pār Gauju Līgatnē. Pāri Narevas upei gan ir viens ļoti noslogots, šaurs metāla tilts, pār kuru visi brauc no Belastokas uz Ukrainu.”

Izbiedē sniega kupenas

Tā otrās dienas vakarā puisi šķērsoja robežu un sastapās ar pirmo dabas piedāvāto pārbaudījumu – vētru. „Lielā vēja dēļ viss ceļš bija lapās un uz tā sāka gāzties koki, zari. Sākās vētra, tomēr vēl nesniga. Gan poļu, gan ukraiņu robežsargi bija ļoti atsaucīgi - palaida mūs bez rindas, visiem pa priekšu. Jāatzīst, cilvēki mums jautāja, vai neesam mazliet...jocīgi,” smeļ Jānis.

Ukrainas pierobežā puisi nakti pavadīja Ravaruskā. Trešās dienas rīts abus pārsteidza nesagatavotus un daba kā uz paplātes pasniedza otro ceļojuma izaicinājumu – motociklus klāja diezgan bieža sniega sega. Naktī bija uzsnidzis sniegs, bet līdz mājām puisišus šķīra 1500 km un apziņa, ka „nu ir pamatīgi mēsli.”

Citāts: Čībās izgāju līdz ceļam un redzēju, ka viens moskvičs ar uzrakstu *Forsage* nāk pa apledojušo ceļu *plakaniski*. Sapratu – viss! Laukā ir mīnus 1 grāds. Varu droši iet atpakaļ taisīt brokastis.

„Ar šo BMW moci esmu braucis pa visiem iedomājamiem un neiedomājamiem ceļiem – smiltīm, dubļiem, bezceļiem, mežiem, bet pa sniegu nebiju braucis nekad. Domāju, ka nevarēs pabraukt. Čībās izgāju līdz ceļam un redzēju, ka viens moskvičs ar uzrakstu *Forsage* nāk pa apledojušo ceļu *plakaniski*. Sapratu – viss! Varu droši iet atpakaļ taisīt brokastis, kamēr laiks nav iesilis, jo laukā mīnus 1 grāds. Finālā braucām pa *putru*. Motocikli sākumā apsnigušu baltu cepuri, bet vēlāk jau notašķīti ar dubļu un sniega sajaukumu. Ceļš apledojis un ļoti slidens, bet mēs braucām. Vienu brīdi gan sabijos – uz ceļa vējš bija sapūtījis kupenu un kā braucu tā arī izbraucu tai cauri. Moci sagrieza, tas izdejojās un visbeidzot nostājās stabili. Ļāvu tam izdancoties un nodomāju – ja gāzīsies, lekšu nost,” apgalvo motociklists.

Lai gan ceļš 150 km garumā slidens un smago automašīnu apdzīšana bija ekstrēmu sajūtu piesātināta, puīši tomēr veiksmīgi izcīnīja šo ceļa posmu un no Ļvovas tuvojās Ternopole. „Mēs bijām tā pārsaluši! Apstājāties, iegājām tuvākajā bārā un izēdām četras blodas ar boršču un izdzērām nenosakāmi daudz litru tējas. Salikām kājas uz radiatora, palūdzām apkalpotājam avīzes, lai tās ieliktu zābakos mitruma absorbēšanai. Sākumā viņas jocīgi uz mums skatījās. Novilkām ķiveres, zābakus, jakas - izgērbāmies pliki un tādi arī sēdējām pie galda.”

Kūpošais ezers un cīņa tuksnesī

Jānis stāsta, ka „ceturtajā dienā nonācām Ukrainas centrā – Umaņā. Šajā vietā pat ierakts akmens, kas apzīmē valsts centru. Laiks uzlabojās, spīdēja saulīte un mums *baigi* priecīgs noskaņojums. Tā bija pirmā diena, kad iepakojām lietus drēbes.”

Ceļš šajā posmā aizvijas gar atomelektrostaciju un tai pieguļošo kūpošo dīķi. Visu šo laiku ceļniekus pavadīja vējš, līdz ar to motocikli nepārtraukti atradās slīpā stāvoklī. „Tā arī nonācām līdz lielākajai upei Ukrainā – Bugai. Pie šīs upes atrodas vēžu ciems, kurā visapkārt tirgo dažāda veida un lieluma vēžus.”

Ātri vien braucēji nokļuva Hersonā, kurā pagriezās uz Gopriem. Tur viņus sagaidīja kārtējais izaicinājums un dabas piedāvātais pārbaudījums – tuksnesis. Vēlāk Jānis teiks, ka caur šādām grūtībām viņš nevienam nevēlas neko pierādīt, bet gan pārbaudīt sevi – savu gribasspēku. Viņā atklāj, ka „šajā tuksnesī ir mežonīgi daudz smilšu. Vienubrīd biju tā pārguris, ka nevarēju moci noturēt. Pēc brauciena sapratu - mocim vajadzīga lielā kājiņa. Pustuksnesī iebraucām vakarā, kad bija jau tumšs.

Citāts: Rezultātā izrādījās, ka civilizācija nebija tālu, bet vienkārši nomaldījāmies no pareizā ceļa un apmetām lielu līkumu pa tuksnesi, jo uz ceļa izbraucām ciemata otrā pusē. Tas riņķis mums prasīja aptuveni 6 stundas pēršanos pa smiltīm un nakšņošanu tuksnesī.

Sākumā braucām pa labu ceļu līdz ciematam Malikopani. Šajā apvidū redzējām arī plašus gatavu arbūzu laukus, kas stiepās vairāku desmitu kilometru garumā. Sākām just nogurumu un ik pa brīdīm krist, jo mocīja nelabums.

Tātad – nonācām tuksnesī, kurā smiltis līdzīgas pūdercukuram. Iebrauc smiltīs, bet rezultātā divas stundas centos tikt uz cietākas virsmas – stūmi un skrēju blakus mocim. Likās, ka cauri tuksnesim braucam pāris stundas, bet patiesībā tajā pavadījām 5 stundas. Ceļš, ja to tā var nosaukt, visu laiku mīksts. *Ālējāmieš* pa smiltīm, kamēr pārņēma pamatīgs *besis* un apstājāmieš. Nebija viegli, bet savācāmieš. Tādas grūtības pārvarēt ir sasniegums, nevis savu spēju pierādījums citiem. Nekrist šajā situācijā ir praktiski nereāli, jo jābrauc visu laiku te augšā, te lejā un nevar zināt, kas sekos tālāk – grāvis vai uzbērums.

Tuksnesī iebraucām tumsā un pieņēmām lēmumu pārņakšņot turpat. Bija jāreķinās, ka var pietrūkt degviela un dzeramais ūdens. Pārgērbāmieš, uzcēlām teltis un padzērām tēju. Godīgi jāsaka, ka tagad saproti, vai tev ir iekšā iet līdz galam vai nē. Tajā brīdī skaidrs, ka nav kur atgriezties, jo nezini, cik tālu esi un kur precīzi atrodies. Tu esi lielajam baltajam plankumam kartē pa vidu kā sarkana bultiņa GPS. Nezini, cik tālu vedīs ceļš - vai tas būs asfaltēts vai smilšains.

No rīta gan secinājām, ka tuvumā vietējie iedzīvotāji bija braukuši ar žiguli pa vienu maliņu, kur ir cietāks pamats. Viņi, protams, pārzina šīs vietas, bet mēs maldījāmieš, jo viss izskatās vienāds un nesaproti, kurš ceļš piemērotākais. Rezultātā izrādījās, ka civilizācija nebija tālu, mēs vienkārši nomaldījāmieš no pareizā ceļa un apmetām lielu līkumu pa tuksnesi, jo uz ceļa izbraucām tā paša ciemata otrā pusē. Tas riņķis mums prasīja aptuveni 6 stundas pāršanos pa smiltīm un nakšņošanu tuksnesī,” atzīst Jānis.

„Bijām laimīgi nonākot uz normāla ceļa, jo sāka beigties degviela un dzeramais ūdens. Tuksnesī noteikti jāņem līdzi ūdens un nedrīkst tajā braukt pa nakti, jo tumsā viss liekas vienāds un diezgan bīstams. Tomēr braukšana pa tuksnesi bija tieši tas, kas nepieciešams šādā ceļojumā. Katrā ziņā pēc tā pārvarēšanas motociklam bija jāmaina nodilušās bremzes.”

Krimas klintis un zemūdenes

Piektajā dienā, pēc tuksneša pieveikšanas, vīri nonāca Lazurnā un pirmo reizi ceļojuma laikā ieraudzīja Melno jūru. Šajā vietā atrodas dažādas pionieru nometnes, valda diezgan liela nabadzība, bet armijas ceļi esot labi.

„Par to, ka esam pie Krimas, liecina sī apgabala karte un miliču būdiņa. Iebraucot Krimā uzreiz devāties uz pirmo Krimas pussragu Misčana, kas ievē diezgan tālu jūrā. Neparastu skats paveras uz zvejniekiem, kuri izveidojuši divvainas ierīce un makšķerē, stāvēt uz pāļiem līdzīgām konstrukcijām. Apskatījām Taranhucas pussalu.” Krimā motociklisti, cīnoties ar vēju, pārvietojās pa ceļu, kas ved pa pašu klints malu, aiz kuras mutuļo jūra. Abus ceļotājus pussalā pavadīja neapraķstāms skaistums un dabas mežonīgums – nepieradināms un satraucošs. „Apskatījām niršanas centru un vienīgo vietu, kurā ir redzami koraļļu rīfi un klintīs esošās alas. Blakus izveidota arī maza ostiņa. Turpmāk pārvietojāties pa ceļu, kur vienā pusē ir 10 līdz pat 30 metru dziļa klints – aiza. Šeit, protams, nevajag gāzties, jo tad var krist diezgan zemu. Pa šādām klintīm braucām aptuveni 70 km,” atceras Jānis.

Kā skaistu pilsētu Jānis raksturo Sevastopoli. „Pilsētā apskatījām vienu no slepenākajiem objektiem Padomju Savienības vēsturē- jūras kara floti, kurā izgatavoja un remontēja krievu zemūdenes. Kopumā celtnē vienlaicīgi varēja atrasties pat 7 zemūdenes, bet pats objekts var izturēt 3 tūkstošus reizes lielāku atombumbas sprādzienu kādu veica Hirosimā. Tā, piemēram, durvis sver 10 tonnas. Bet pašu objektu cilvēki būvējuši 12 gadus. Tas noteikti jāredz,” ir pārliecināts ceļotājs.

Pēc slepenākā objekta apskates, motociklisti devās kalnos pa Jaltas serpentīnu. „Tas vijas 150 km garumā. Atkal bija jābrauc te augšā, te lejā. Neplānoti nonācām pašā Jaltā, apskatījām vietas, kurās parasti filmē Allu Pugačovu un atkal nogriezāmieš uz 60 km garo serpentīnu, kas ved uz Sudakiem. Līdz ārpriekam braucām 3 stundas, reiba galva un mocīja nogurums. Šis serpentīns nogurdināja pat vairāk kā tuksnesis.”

Sudakā motociklisti beidzot, pēc ilgstošās braukšanas atpūtās, veselu dienu pavadot vienkārši pastaigājoties un peldoties 19 grādus aukstā ūdenī. Ceļotāji apmeklēja vietējo tirgu un nogaršo joda augli zizivkusu ar īpatnējo, medicīnā pazīstamā joda piegaršu.

Uz dzimteni pa jūras dibenu

Arī mājupceļš bijis interesants, jo sākotnēji tas vedis pa Arbata strēli -150 km garu posmu, kas atgādina viļņainu jūras gultni vai tā saucamā *šifera* virsmu.

„Jebkura rūpnīcas komanda varētu priecāties par šādu amortizācijas testu. Vienu brīdi jau sabijos, ka mocis izjuks. Vairāk kā 2 stundas pavadījām, kratoties pa nelīdzeno virsmu. Klātienē iepazīnām vienu no cilvēces grēka darbiem un ekopostu, jo šis apvidus ir mirusī jeb izžuvusi Azovas jūra. Būtībā Arabata strēle ir līdzīga Kuršu kāpai Lietuvā, tikai vienā pusē redzama nevis jūra, bet izžuvusi stepē. Minētajā posmā, ieskaitot braucienu pa serpentīnu, uzstādījām savu absolūto rekordu, jo nobraucām 749 km bez apstājas!” gandarīts ir motociklists. Viņš gan atklāj, ka reizi ceļojuma laikā esot bīstami nokritis un tās bijušas neapdomības un pārdrošības sekas. Lai gan kūlenis piedzīvots, traumas neesot bijušas un veiksmē pavadījusi Jāni arī turpmāko ceļu līdz pat mājām. Uzmanību un modrību zaudēt nedrīkstot nevienā mirklī, jo divi riteņi prasa atbildību. Tomēr Ukrainā mazie ceļi esot ērti un labi izbraucami. Turklāt tos simtiem kilometru garumā izdaiļo ukraiņu stādītās koku alejas.

Citāts: Minētajā posmā, ieskaitot braucienu pa serpentīnu, uzstādījām savu absolūto rekordu, jo nobraucām 749 km bez apstājas!

„Vasaras sezonā uz Krimu ar motociklu būtu gatavs braukt vēlreiz. Tagad arī zinu, ka mocim vajadzīgs sporta ātrumkloķis un jāpārtaisa dugas. Visi akmeņi, kas krita aiz dugas, bīstami dūrās cilindra vākā.

Savā pirmajā tik tālajā braucienā uz motocikla izbaudīju katru ceļojuma metru. Vilināja Ukrainas mežonīgums un nepieradinātā daba, jo reāli brauc pa nekuriem. Ukrainu gan raksturo arī nesakopta vide. Ciemata tuvošanos var noteikt pēc mēsļu kaudzēm un miskastes apjoma. Cilvēki nav netīri, vienkārši nav, kas to visu savāc. Viņi nav sapratuši, ka ar to var pelnīt naudu,” skaidro Jānis.

Turklāt abi ar celabiedru par Ukrainu secinājuši - ja ir migla, tad 200km garā ceļa posmā, ja vējš tad tāds vējš, ka mocis ir *slīpi*, bet, ja upe - tad UPE!

Saliekot kopā ceļojuma mozaīku ir skaidrs, ka vēl daudz emociju, piedzīvojumu un gleznaino vietu aprakstu palikuši aiz kadra. Turklāt pateikt katram, kas vai kā jāredz, praktiski nav iespējams. Savu drosmes un gribasspēka līmeni katrs pats var pārbaudīt un noteikt, dodoties ceļā uz divriteņu pavēlnieka.

Katrā ziņā jautāts, vai ir gatavs atkal laisties tālajos plašumos meklēt piedzīvojumus, Jānis nopūšas: „Tā nav, ka to šobrīd ļoti vēlētos. Nevaru arī pateikt, cik ilgi saglabāsies šī ceļojuma emocijas un kad gribēšu sajust jaunas. Pagaidām pietiek, bet zinu, ka tas ir iespējams, paveicams un reāls sapnis,” pārliecināts motociklists.

Aptuveni 5500 km garo maršrutu, kuru Jānis BMW motocikla sedlos kopā ar Rolandu pieveica 12 dienās, izstrādāja un plānoja Adventurer.lv idejas autors un moto piedzīvojumu fanāts Mārtiņš Gailis.

Raksts sagatavots novembra vakarā, sarunājoties pie siltas tējas tases un apskatot foto.

LieneZvereva

4x4travelclub.eu